

Požadavky a otázky ke státní závěrečné zkoušce z navazujícího
magisterského studia Výchova ke zdraví
Varianta pro období červen – září 2016

Požadavky ke státní závěrečné zkoušce:

- Osvojení témat vztahujících se k jednotlivým otázkám státní závěrečné zkoušky bude prověřováno na úrovni vysvětlení klíčových pojmů, porozumění dané problematice a aplikace do oblasti výchovy ke zdraví. Součástí státní závěrečné zkoušky je zjišťování didaktické kompetence kandidáta, tzn. jeho úrovně zvládnutí didaktizace odborných témat v pedagogickém procesu ZŠ.
- Předložení a obhajoba didaktického portfolia (souborů didaktických analýz učiva vztahujících se k jednotlivým tématům výchovy ke zdraví).
- Předložení seznamu prostudované literatury.

Poznámka: Didaktické portfolium a seznam prostudované literatury se odevzdávají týden před termínem konání státní závěrečné zkoušky na Oddělení PSZa VKZ.

Otázky ke státní závěrečné zkoušce:

Otázka č. 1

Oborová část: Obecné pojetí zdraví (Definice zdraví. Teorie zdraví a přístupy ke zdraví. Základní determinanty ovlivňující zdraví člověka. Definice nemoci. Klasifikace nemocí. Světová zdravotnická organizace. Zdraví 21.).

Didaktická část: Výchova ke zdraví v kurikulárních dokumentech. Didaktické pojetí výuky na téma obecné pojetí zdraví (Analýza výuky uvedeného tématu ve vztahu k druhům učení, teoriím učení a zákonům učení. Didaktická analýza učiva uvedeného tématu: formulace cílů-očekávaných výstupů, výukové strategie – organizační formy a metody, evaluace výuky – způsoby zjišťování efektivity výuky a hodnocení výsledků žáků. Výuka uvedeného tématu v rámci mezipředmětových vztahů. Výuka uvedeného tématu v rámci osobnostní a sociální výchovy.).

Základní literatura:

Odborná:

ČELEDVÁ, L., ČEVELA, R. *Výchova ke zdraví*. 1. vyd. Praha: Grada, 2010.

ČEVELA, R., ČELEDVÁ, L., DOLANSKÝ, H. *Výchova ke zdraví pro střední zdravotnické školy*. 1. vyd. Praha: Grada, 2009.

KŘIVOHLAVÝ, J. *Psychologie nemoc.* 1. vyd. Praha: Grada, 2002.
KŘIVOHLAVÝ, J. *Psychologie zdraví.* 1. vyd. Praha: Portál, 2001.
MACHOVÁ, J., KUBÁTOVÁ, D. *Výchova ke zdraví.* 1. vyd. Praha: Grada, 2009.
Aj.

Didaktická:

KALHOUS, Z., OBST, O. *Školní didaktika.* 1.vyd. Praha: Portál, 2002.
KASÍKOVÁ, H. *Kooperativní učení, kooperativní škola.* 2. vyd. Praha: Portál, 2010.
KUSÁK, P., DAŘÍLEK, P. *Pedagogická psychologie A.* 2. vyd. Olomouc: UP, 2002.
KUSÁK, P., DAŘÍLEK, P. *Pedagogická psychologie B.* 2. vyd. Olomouc: UP, 2001.
MAREŠ, J. *Styly učení žáků a studentů.* 1. vyd. Praha: Portál, 1998.
SKALKOVÁ, J. *Obecná didaktika.* 1. vyd. Praha: ISV, 1999.
VALIŠOVÁ, A., KASÍKOVÁ, H. *Pedagogika pro učitele.* 1. vyd. Praha: Grada, 2007.
VALIŠOVÁ, A., KOLÁŘ., Z. *Analýza vyučování.* 1. vyd. Praha: Grada, 2009.
VALENTA, J. *Osobnostní a sociální výchova a její cesty k žákovi.* 1. vyd. Praha: Aisis, 2006.
VALETNA, J. *Didaktika osobnostní a sociální výchovy.* 1. vyd. Praha: Grada, 2013.
Aj.

Otázka č. 2

Oborová část: Zdravý životní styl (Definice životního stylu. Životní styl současnosti. Charakteristika zdravého životního stylu. Podpora zdraví. Prevence zdraví. Státní zdravotní ústav.).

Didaktická část: Program podpory zdraví ve škole. Didaktické pojetí výuky na téma zdravý životní styl (Analýza výuky uvedeného tématu ve vztahu k druhům učení, teoriím učení a zákonům učení. Didaktická analýza učiva uvedeného tématu: formulace cílů-očekávaných výstupů, výukové strategie – organizační formy a metody, evaluace výuky – způsoby zjišťování efektivity výuky a hodnocení výsledků žáků. Výuka uvedeného tématu v rámci mezipředmětových vztahů. Výuka uvedeného tématu v rámci osobnostní a sociální výchovy.).

Základní literatura:

Odborná:

ČELEDOVÁ, L., ČEVELA, R. *Výchova ke zdraví.* 1. vyd. Praha: Grada, 2010
ČEVELA, R., ČELEDOVÁ, L., DOLANSKÝ, H. *Výchova ke zdraví pro střední zdravotnické školy.* 1. vyd. Praha: Grada, 2009.
HAVLÍNOVÁ, M (ed.) *Program podpory zdraví ve škole.* 1. vyd. Praha: Portál, 1998.
KŘIVOHLAVÝ, J. *Psychologie zdraví.* 1. vyd. Praha: Portál, 2001.
MACHOVÁ, J., KUBÁTOVÁ, D. *Výchova ke zdraví.* 1. vyd. Praha: Grada, 2009.
Aj.

Didaktická:

viz otázka č. 1

Otázka č. 3

Oborová část: Psychologie osobnosti (Pojem osobnost. Struktura osobnosti. Typologie osobnosti. Charakteristika jednotlivých vlastností osobnosti. Periodizace psychického vývoje osobnosti. Poruchy osobnosti.).

Didaktická část: Úmluva o právech dítěte. Práva a povinnosti žáků ve školních řádech. Spolupráce školy s odborem sociálně-právní ochrany dětí. Didaktické pojetí výuky na téma psychologie osobnosti (Analýza výuky uvedeného tématu ve vztahu k druhům učení, teoriím učení a zákonům učení. Didaktická analýza učiva uvedeného tématu: formulace cílů-očekávaných výstupů, výukové strategie – organizační formy a metody, evaluace výuky – způsoby zjišťování efektivity výuky a hodnocení výsledků žáků. Výuka uvedeného tématu v rámci mezipředmětových vztahů. Výuka uvedeného tématu v rámci osobnostní a sociální výchovy.).

Základní literatura:

Odborná:

MIŇHOVÁ, J. *Psychopatologie pro právníky*. 1. vyd. Dobrá Voda: Aleš Čeněk, 1998.

NOVOTNÁ, L., HŘICHOVÁ, M., MIŇHOVÁ, J. *Vývojová psychologie pro učitele*. 1. vyd. Plzeň: ZČU, 1998.

NAKONEČNÝ, M. *Psychologie osobnosti*. 1.vyd. Praha: Academia, 1995.

ŘÍČAN, P. *Psychologie osobnosti*. 1. vyd. Praha: Orbis, 1972.

SMÉKAL, V. *Pozvání do psychologie osobnosti*. 1. vyd. Brno: Barrister & Principál, 2002.

Aj.

Didaktická:

viz otázka č. 1

Otázka č. 4

Oborová část: Sociální skupiny a sociální komunikace (Charakteristické znaky sociální skupiny. Klasifikace sociálních skupin. Utváření malých skupin a jejich struktur. Skupinová dynamika. Charakteristika a struktura lidské komunikace. Druhy a poruchy komunikace.).

Didaktická část: Diagnostika školní třídy (Sociometrie. Sociální klima školní třídy). Vývojové fáze školní třídy. Prevence šikany a zvládání šikany. Zásady efektivní pedagogické interakce učitel-žák v hodinách Výchovy ke zdraví. Didaktické pojetí výuky na témata sociální skupiny a sociální komunikace (Analýza výuky uvedených témat ve vztahu k druhům učení, teoriím učení a zákonům učení. Didaktická analýza učiva uvedených témat: formulace cílů-očekávaných výstupů, výukové strategie – organizační formy a metody, evaluace výuky – způsoby zjišťování efektivity výuky a hodnocení výsledků žáků. Výuka uvedených témat v rámci mezipředmětových vztahů. Výuka uvedených témat v rámci osobnostní a sociální výchovy.).

Základní literatura:

Odborná:

HAYESOVÁ, N. *Základy sociální psychologie*. 1. vyd. Praha: Portál, 2003.

HOLEČEK, V. *Aplikovaná psychologie pro učitele I*. 1. vyd. Plzeň: ZČU, 2001.

HOLEČEK, V. *Aplikovaná psychologie pro učitele II*. 1. vyd. Plzeň: ZČU, 2001.

HOLEČEK, V. *Psychologie v učitelské praxi*. 1. vyd. Praha: Grada, 2015.

NAKONEČNÝ, M. *Sociální psychologie*. 1.vyd. Praha: Academia, 2000.
VYBÍRAL, Z. *Psychologie lidské komunikace*. 1. vyd. Praha: Portál, 2000.
VÝROST, J., SLAMĚNÍK, I. *Sociální psychologie*. 1. vyd. Praha: ISV, 1997.
Aj.

Didaktická:

viz otázka č. 1

Otázka č. 5

Oborová část: Rodina jako sociální skupina (Charakteristika rodiny, její struktura a funkce. Historický vývoj manželství a rodiny. Charakteristické znaky rodiny současnosti. Problémy současné rodiny. Rodina jako socializační činitel. Typy nesprávné rodinné výchovy. Legislativní aspekty rodiny.).

Didaktická část: Spolupráce rodiny a školy v oblasti výuky předmětu Výchova ke zdraví. Spolupráce rodiny a školy v oblasti Programu podpory zdraví ve škole. Didaktické pojetí výuky na téma rodina jako sociální skupina (Analýza výuky uvedeného tématu ve vztahu k druhům učení, teoriím učení a zákonům učení. Didaktická analýza učiva uvedeného tématu: formulace cílů-očekávaných výstupů, výukové strategie – organizační formy a metody, evaluace výuky – způsoby zjišťování efektivity výuky a hodnocení výsledků žáků. Výuka uvedeného tématu v rámci mezipředmětových vztahů. Výuka uvedeného tématu v rámci osobnostní a sociální výchovy.).

Základní literatura:

Odborná:

HAYESOVÁ, N. *Základy sociální psychologie*. 1. vyd. Praha: Portál, 2003.
MATOUŠEK, O. *Rodina jako instituce a vztahová síť*. 2. vyd. Praha: Slon, 1997.
SINGLY de F. *Sociologie současné rodiny*. 1. vyd. Praha: Portál, 1999.
SOBOTKOVÁ, I. *Psychologie rodiny*. 1.vyd. Praha: Portál, 2001.

Aj.

Didaktická:

viz otázka č. 1

Otázka č. 6

Oborová část: Zásady společenského chování jako součást sociálního zdraví (Předpoklady úspěšného jednání s lidmi. Zásady úspěšného jednání s lidmi. Zásady společenského chování v jednotlivých situacích lidského života.).

Didaktická část: Doplnující vzdělávací obor Etická výchova. Didaktické pojetí výuky na téma zásady společenského chování jako součást sociálního zdraví (Analýza výuky uvedeného tématu ve vztahu k druhům učení, teoriím učení a zákonům učení. Didaktická analýza učiva uvedeného tématu: formulace cílů-očekávaných výstupů, výukové strategie – organizační formy a metody, evaluace výuky – způsoby zjišťování efektivity výuky a hodnocení výsledků žáků. Výuka uvedeného tématu v rámci mezipředmětových vztahů. Výuka uvedeného tématu v rámci osobnostní a sociální výchovy.).

Základní literatura:

Odborná:

SMEJKAL, V., BACHRACHOVÁ, H. *Lexikon společenského chování*. 3. vyd. Praha: Grada, 2002.

ŠŤASTNÝ, V. *Etiketa aneb společenské chování v profesním styku*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2005.

VACEK, P. *Rozvoj morálního vědomí žáků*. 1. vyd. Praha: Portál, 2008.

VYBÍRAL, Z. *Psychologie lidské komunikace*. 1. vyd. Praha: Portál, 2000.

Aj.

Didaktická:

viz otázka č. 1

Otázka č. 7

Oborová část: Anatomické a fyziologické základy příjmu potravy (trávení, vstřebávání, zažívání). Fyziologické základy výživy (složení těla, doporučený výdej energie, bílkoviny, tuky, sacharidy, minerální látky, stopové prvky, vitamíny, voda). Obezita v dětském a dorostovém věku (Teorie obezity. Příčiny obezity. Zdravotní problémy obézních dětí a dospívajících).

Didaktická část: Školní stravování (Vyhláška MŠMT o školním stravování. Společnost pro výživu a školní stravování - <http://www.vyzivadeti.cz> . Projekt „Mléko do škol.“ Projekt „Ovoce do škol.“). Didaktické pojetí výuky na témata anatomické a fyziologické základy příjmu potravy, fyziologické základy výživy, zdravotní problémy obézních dětí (Analýza výuky uvedených témat ve vztahu k druhům učení, teoriím učení a zákonům učení. Didaktická analýza učiva uvedených témat: formulace cílů-očekávaných výstupů, výukové strategie – organizační formy a metody, evaluace výuky – způsoby zjišťování efektivity výuky a hodnocení výsledků žáků. Výuka uvedených témat v rámci mezipředmětových vztahů. Výuka uvedených témat v rámci osobnostní a sociální výchovy.).

Základní literatura:

Odborná:

ČEMUSOVÁ, M. *Výživa a zdraví*. Praha: Hygienická stanice, 1992.

HALAČKA, K. (ed.) *Hygiena výživy v denní praxi*. 1. vyd. Praha: Avicenum, 1988.

HRUBÝ, S. *Výživa v kostce*. 1. vyd. Úvaly: Ratio, 1998.

KOHOUT, P. (ed.) *Potraviny - součást zdravého životního stylu*. 1. vyd. Olomouc: Solen, 2010.

KOMPRDA, T. *Výživou ke zdraví*. 1. vyd. Brno: Temi, 2009.

KŘIVOHLAVÝ, J. *Psychologie zdraví*. 1. vyd. Praha: Portál, 2001.

ŠVAČINA, Š. et al. *Dietologie pro lékaře, farmaceuty, zdravotní sestry a nutriční terapeuty*. 2. vyd. Praha: Triton, 2013.

ŠVAČINA, Š. *Obezitologie a teorie metabolického syndromu*. 1. vyd. Praha: Triton, 2013.

Aj.

Didaktická:

viz otázka č. 1

Otázka č. 8

Oborová část: Potraviny (Potraviny živočišného původu. Potraviny rostlinného původu. Pochutiny. Sůl. Ocet.). Chemické látky v potravinách (Charakteristika vybraných těžkých kovů a polychromovaných bifenylů v poživatinách. Možné působení chemických látek v potravinách na zdraví lidí.). Zásady zdravé racionální výživy. Alternativní způsoby stravování (Vegetariánské diety. Fruitariánství. Vitariánství. Organická strava.). Poruchy příjmu potravy – mentální anorexie, mentální bulimie.

Didaktická část: Nutriční poradenství v podmínkách školy a výuky předmětu Výchova ke zdraví. Spolupráce školy s organizacemi podporující zásady zdravé výživy u dětí a dospívajících. Didaktické pojetí výuky na témata potraviny, chemické látky v potravinách, zásady zdravé racionální výživy, alternativní způsoby stravování (Analýza výuky uvedených témat ve vztahu k druhům učení, teoriím učení a zákonům učení. Didaktická analýza učiva uvedených témat: formulace cílů-očekávaných výstupů, výukové strategie – organizační formy a metody, evaluace výuky – způsoby zjišťování efektivity výuky a hodnocení výsledků žáků. Výuka uvedených témat v rámci mezipředmětových vztahů. Výuka uvedených témat v rámci osobnostní a sociální výchovy.).

Základní literatura:

Odborná:

ČEMUSOVÁ, M. *Výživa a zdraví*. Praha: Hygienická stanice, 1992.

HALAČKA, K. (ed.) *Hygiena výživy v denní praxi*. 1. vyd. Praha: Avicenum, 1988.

HRUBÝ, S. *Výživa v kostce*. 1. vyd. Úvaly: Ratio, 1998.

KOHOUT, P. (ed.) *Potraviny – součást zdravého životního stylu*. 1. vyd. Olomouc: Solen, 2010.

KOMPRDA, T. *Výživou ke zdraví*. 1. vyd. Brno: Temi, 2009.

KŘIVOHLAVÝ, J. *Psychologie zdraví*. 1. vyd. Praha: Portál, 2001.

SVAČINA, Š. et al. *Dietologie pro lékaře, farmaceuty, zdravotní sestry a nutriční terapeutky*. 2. vyd. Praha: Triton, 2013.

SVAČINA, Š. *Obezitologie a teorie metabolického syndromu*. 1. vyd. Praha: Triton, 2013.

Aj.

Didaktická:

viz otázka č. 1

Otázka č. 9

Oborová část: Pohybová aktivita jako součást zdravého životního stylu (Význam pohybu pro člověka. Pohybový aparát. Tělesná zdatnost. Držení těla. Hypokineze jako součást životního stylu současné populace.). Zdravotní tělesná výchova (Cvičení uvolňovací, cvičení protahovací, cvičení posilovací, cvičení dechová, cvičení relaxační, rovnovážná cvičení.).

Didaktická část: Vztah vzdělávacích oborů Výchova ke zdraví a Tělesná výchova. Outdoorové aktivity ve výukových formách Výchovy ke zdraví. Didaktické pojetí výuky na témata pohybová aktivita jako součást zdravého životního stylu, zdravotní tělesná výchova (Analýza výuky uvedených témat ve vztahu k druhům učení, teoriím učení a zákonům učení. Didaktická analýza učiva uvedených témat: formulace cílů-očekávaných výstupů, výukové strategie – organizační formy a metody, evaluace výuky – způsoby zjišťování efektivity

výuky a hodnocení výsledků žáků. Výuka uvedených témat v rámci mezipředmětových vztahů. Výuka uvedených témat v rámci osobnostní a sociální výchovy.).

Základní literatura:

Odborná:

MACHOVÁ, J., KUBÁTOVÁ, D. *Výchova ke zdraví*. 1. vyd. Praha: Grada, 2009.

MARTINÍK, K. (ed.) *Výchova ke zdraví a zdravému životnímu stylu*. VIII. Díl. 1. Vyd. Hradec Králové: Gaudeamus, 2008.

Aj.

Didaktická:

viz otázka č. 1

Otázka č. 10

Oborová část: Obecná charakteristika závislosti (Vymezení závislosti a znaky závislosti. Příčiny závislosti. Fáze závislosti.). Drogová závislost – návyk, toxikomanie, narkomanie (Nikotinismus. Kofeinismus. Etylismus-alkoholismus. Závislost na nenarkotických analgetikách. Závislost na narkotických analgetikách. Závislost na psychostimulanciích. Závislost na halucinogenních látkách. Závislost na hypnotikách a sedativech. Závislost na inhalačních drogách.).

Didaktická část: Poradenské služby ve školách (Vyhláška MŠMT o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních.). Role a profesní předpoklady metodika prevence na školách. Didaktické pojetí výuky na témata obecná charakteristika závislosti a drogová závislost (Analýza výuky uvedených témat ve vztahu k druhům učení, teoriím učení a zákonům učení. Didaktická analýza učiva uvedených témat: formulace cílů-očekávaných výstupů, výukové strategie – organizační formy a metody, evaluace výuky – způsoby zjišťování efektivity výuky a hodnocení výsledků žáků. Výuka uvedených témat v rámci mezipředmětových vztahů. Výuka uvedených témat v rámci osobnostní a sociální výchovy.).

Základní literatura:

Odborná:

KABÍČEK, P. *Rizikové chování v dospívání – a jeho stav ke zdraví*. 1. vyd. Praha: Triton, 2014.

MACHOVÁ, J., KUBÁTOVÁ, D. *Výchova ke zdraví*. 1. vyd. Praha: Grada, 2009.

NEŠPOR, K. *Návykové chování a závislost*. 1. vyd. Praha: Portál, 2000.

NEŠPOR, K. *Vaše děti a návykové látky*. 1. vyd. Praha: Portál, 2001.

NEŠPOR, K., PERNICOVÁ, H., CSEMY, L. *Jak zůstat fit a předejít závislostem*. 1. vyd. Praha: Portál, 1999.

POKORNÝ, V., TELCOVÁ, J., TOMKO, A. *Patologické závislosti*. 1. vyd. Brno: Ústav psychologického poradenství a diagnostiky, 2002.

POKORNÝ, V., TELCOVÁ, J., TOMKO, A. *Prevence sociálně patologických jevů*. 1. vyd. Brno: Ústav psychologického poradenství a diagnostiky, 2003.

ROTGERS, F. (ed.) *Léčba drogových závislostí*. 1. vyd. Praha: Grada, 1999.

Aj.

Didaktická:

viz otázka č. 1

Otázka č. 11

Oborová část: Prevence rizikového chování (Systém prevence rizikového chování. Struktura a organizace prevence rizikového chování. Prvky efektivní prevence rizikového chování.). Systém péče o závislé osoby (Instituce, přístupy, formy a metody terapie závislostí.). Nedrogové závislosti (Závislosti vztahující se k informačním technologiím. Závislost na televizi. Závislost na práci – workoholismus. Patologické nakupování. Závislost na sektě.).

Didaktická část: Prevence rizikového chování na školách (Přístupy, formy, metody. Minimální preventivní program.). Spolupráce školy s dalšími organizacemi v oblasti primární prevence rizikového chování. Didaktické pojetí výuky na témata prevence rizikového chování, systém péče o závislé osoby, nedrogové závislosti (Analýza výuky uvedených témat ve vztahu k druhům učení, teoriím učení a zákonům učení. Didaktická analýza učiva uvedených témat: formulace cílů-očekávaných výstupů, výukové strategie – organizační formy a metody, evaluace výuky – způsoby zjišťování efektivity výuky a hodnocení výsledků žáků. Výuka uvedených témat v rámci mezipředmětových vztahů. Výuka uvedených témat v rámci osobnostní a sociální výchovy.).

Základní literatura:

Odborná:

KABÍČEK, P. *Rizikové chování v dospívání – a jeho stav ke zdraví*. 1. vyd. Praha: Triton, 2014.

MACHOVÁ, J., KUBÁTOVÁ, D. *Výchova ke zdraví*. 1. vyd. Praha: Grada, 2009.

NEŠPOR, K. *Návykové chování a závislost*. 1. vyd. Praha: Portál, 2000.

NEŠPOR, K. *Vaše děti a návykové látky*. 1. vyd. Praha: Portál, 2001.

NEŠPOR, K., PERNICOVÁ, H., CSEMY, L. *Jak zůstat fit a předejít závislostem*. 1. vyd. Praha: Portál, 1999.

POKORNÝ, V., TELCOVÁ, J., TOMKO, A. *Patologické závislosti*. 1. vyd. Brno: Ústav psychologického poradenství a diagnostiky, 2002.

POKORNÝ, V., TELCOVÁ, J., TOMKO, A. *Prevence sociálně patologických jevů*. 1. vyd. Brno: Ústav psychologického poradenství a diagnostiky, 2003.

ROTGERS, F. (ed.) *Léčba drogových závislostí*. 1. vyd. Praha: Grada, 1999.

Aj.

Didaktická:

viz otázka č. 1

Otázka č. 12

Oborová část: Rozmnožovací soustava (Pohlavní chromozomy a pohlaví. Pohlavní orgány ženy a muže. Sexualita člověka – oplození.). Pohlavní nemoci (Klasické pohlavní nemoci – kapavka, syfilis. Ostatní časté pohlavní nemoci – chlamydiové infekce, špičaté kondylomy, opar zevního pohlavního ústrojí, trichomoniáza, kandidóza aj.). Syndrom získaného imunodeficitu – AIDS (Historie objevu choroby AIDS. Vliv viru HIV na imunitní systém.

Výskyt, vlastnosti a přenos viru HIV. Test na přítomnost protilátek proti viru HIV.). Poruchy sexuálního pudu (Kvantitativní a kvalitativní poruchy sexuálního pudu.).

Didaktická část: Problematika legalizace sexu pro osoby mladší patnácti let. Dokumenty o ochraně dětí před sexuálním zneužíváním a obtěžováním. Didaktické pojetí výuky na témata rozmnožovací soustava, pohlavní nemoci, syndrom získaného imunodeficitu – AIDS, poruchy sexuálního pudu (Analýza výuky uvedených témat ve vztahu k druhům učení, teoriím učení a zákonům učení. Didaktická analýza učiva uvedených témat: formulace cílů-očekávaných výstupů, výukové strategie – organizační formy a metody, evaluace výuky – způsoby zjišťování efektivity výuky a hodnocení výsledků žáků. Výuka uvedených témat v rámci mezipředmětových vztahů. Výuka uvedených témat v rámci osobnostní a sociální výchovy.).

Základní literatura:

Odborná:

CAPPONI, V., HAJNOVÁ, R., NOVÁK, T. *Sexuologický slovník*. 1. vyd. Praha: Grada, 1994.

MACHOVÁ, J., KUBÁTOVÁ, D. *Výchova ke zdraví*. 1. vyd. Praha: Grada, 2009.

MIŇHOVÁ, J. *Psychopatologie pro právníky*. 1. vyd. Dobrá Voda: Aleš Čeněk, 1998.

NOVOTNÝ, I., HRUŠKA, M. *Biologie člověka*. 1. vyd. Praha: Fortuna, 1995.

PONDĚLÍČEK, I. *Každopádně sexualita*. 1. vyd. Praha: nakl. Michal Zítka – Otakar II, 2000.

PŠENIČKA, O. *Sexuální výchova v rodině*. 1. vyd. Pardubice: Hnutí rodina, 1994.

ŠŮLOVÁ, L., FAIT, T., WEISS, P. *Výchova k sexuálně reprodukčnímu zdraví*. 1. vyd. Praha: Maxdorf, 2011.

TÄUBNER, V. *Metodika sexuální výchovy*. 1. vyd. Praha: Fortuna, 1997.

Aj.

Didaktická:

viz otázka č. 1

Otázka č. 13

Oborová část: Sexuální výchova dětí v období puberty a adolescence (Přístupy, cíle, obsah ve vztahu k věku žáků.). Vývoj plodu, těhotenství (Vývoj vajíčka po uvolnění z Graafova folikulu. Těhotenství – fáze těhotenství.). Antikoncepce (Mužské antikoncepční metody. Ženské antikoncepční metody. Přirozené metody pro plánování rodičovství.). Zamilovanost, láska (Charakteristika zamilovanosti. Charakteristika lásky a formy lásky.). Manželské soužití (Složky manželského soužití. Fáze manželského soužití. Dorozumívání v manželství. Manželský konflikt.).

Didaktická část: Současné diskuse o sexuální výchově na školách. Analýza (konstruktivní posouzení) dokumentu „Sexuální výchova – příručka pro učitele, Praha 2009.“ Didaktické pojetí výuky na témata těhotenství, porod, antikoncepce, zamilovanost, láska, manželské soužití (Analýza výuky uvedených témat ve vztahu k druhům učení, teoriím učení a zákonům učení. Didaktická analýza učiva uvedených témat: formulace cílů-očekávaných výstupů, výukové strategie – organizační formy a metody, evaluace výuky – způsoby zjišťování efektivity výuky a hodnocení výsledků žáků. Výuka uvedených témat v rámci mezipředmětových vztahů. Výuka uvedených témat v rámci osobnostní a sociální výchovy.).

Základní literatura:

Odborná:

CAPPONI, V., HAJNOVÁ, R., NOVÁK, T. *Sexuologický slovník*. 1. vyd. Praha: Grada, 1994.

MACHOVÁ, J., KUBÁTOVÁ, D. *Výchova ke zdraví*. 1. vyd. Praha: Grada, 2009.

MIŇHOVÁ, J. *Psychopatologie pro právníky*. 1. vyd. Dobrá Voda: Aleš Čeněk, 1998.

NOVOTNÝ, I., HRUŠKA, M. *Biologie člověka*. 1. vyd. Praha: Fortuna, 1995.

PONDĚLÍČEK, I. *Každopádně sexualita*. 1. vyd. Praha: nakl. Michal Zítka – Otakar II, 2000.

PŠENIČKA, O. *Sexuální výchova v rodině*. 1. vyd. Pardubice: Hnutí rodina, 1994.

ŠŮLOVÁ, L., FAIT, T., WEISS, P. *Výchova k sexuálně reprodukčnímu zdraví*. 1. vyd. Praha: Maxdorf, 2011.

TÁUBNER, V. *Metodika sexuální výchovy*. 1. vyd. Praha: Fortuna, 1997.

Aj.

Didaktická:

viz otázka č. 1

Otázka č. 14

Oborová část: Postup při poskytování první pomoci (Druhy první pomoci. Přednemocniční péče.). Bezvědomí (Dělení poruch vědomí. Vyšetření stavu vědomí. Bezvědomí. Synkopa.). Křeče, křečové stavy (Epilepsie. Tetanie. Tetanus. Febrilní křeče). Neodkladná resuscitace (Oběhová soustava. Dělení neodkladné resuscitace. Diagnostika náhlé zástavy oběhu. Poruchy průchodnosti dýchacích cest. Kardiopulmonální resuscitace.). Akutní otravy (Otrava houbami. Otrava léky. Otrava alkoholem. Otrava oxidem uhelnatým. Otrava jinými látkami.).

Didaktická část: Vybavení školní lékárničky. Didaktické pojetí výuky na témata postup při poskytování první pomoci, bezvědomí, křeče, křečové stavy, neodkladná resuscitace, akutní otravy (Analýza výuky uvedených témat ve vztahu k druhům učení, teoriím učení a zákonům učení. Didaktická analýza učiva uvedených témat: formulace cílů-očekávaných výstupů, výukové strategie – organizační formy a metody, evaluace výuky – způsoby zjišťování efektivity výuky a hodnocení výsledků žáků. Výuka uvedených témat v rámci mezipředmětových vztahů. Výuka uvedených témat v rámci osobnostní a sociální výchovy.).

Základní literatura:

Odborná:

KELNAROVÁ, J., TOUFAROVÁ, J., SEDLÁČKOVÁ, J., ČÍKOVÁ, Z. *První pomoc I*. 1. vyd. Praha: Grada, 2007.

KELNAROVÁ, J., TOUFAROVÁ, J., SEDLÁČKOVÁ, J., ČÍKOVÁ, Z., KELNAROVÁ, E. *První pomoc II*. 1. vyd. Praha: Grada, 2007.

MACHOVÁ, J., KUBÁTOVÁ, D. *Výchova ke zdraví*. 1. vyd. Praha: Grada, 2009.

NOVOTNÝ, I., HRUŠKA, M. *Biologie člověka*. 1. vyd. Praha: Fortuna, 1995.

STELZER, J., CHYTILOVÁ, L. *První pomoc pro každého*. 1. vyd. Praha: Grada, 2007.

Aj.

Didaktická:

viz otázka č. 1

Otázka č. 15

Oborová část: Polohování a transport raněných (Způsoby polohování raněných. Způsoby transportu raněných.). Krvácení (Dělení krvácení. Způsoby ošetření krvácení. Zevní krvácení. Vnitřní krvácení. Krvácení z tělních otvorů.). Šok (Druhy šoku a jejich příčiny. Fáze šoku. Protišoková opatření.). Rány (Dělení ran. Druhy ran. Cizí tělesa v ranách. Cizí tělesa v tělních otvorech.). Poškození teplem, chladem, elektrickým proudem a chemickými látkami (Anatomie kůže. Hodnocení rozsahu popálení. Poleptání. Úraz elektrickým proudem. Zasažení bleskem. Úžeh. Podchlazení.).

Didaktická část: Vyhláška č. 64/2005 Sb., o evidenci úrazů dětí, žáků a studentů. Didaktické pojetí výuky na témata polohování a transport raněných, krvácení, šok, rány, poškození chladem, teplem, elektrickým proudem a chemickými látkami (Analýza výuky uvedených témat ve vztahu k druhům učení, teoriím učení a zákonům učení. Didaktická analýza učiva uvedených témat: formulace cílů-očekávaných výstupů, výukové strategie – organizační formy a metody, evaluace výuky – způsoby zjišťování efektivity výuky a hodnocení výsledků žáků. Výuka uvedených témat v rámci mezipředmětových vztahů. Výuka uvedených témat v rámci osobnostní a sociální výchovy.).

Základní literatura:

Odborná:

KELNAROVÁ, J., TOUFAROVÁ, J., SEDLÁČKOVÁ, J., ČÍKOVÁ, Z. *První pomoc I.* 1. vyd. Praha: Grada, 2007.

KELNAROVÁ, J., TOUFAROVÁ, J., SEDLÁČKOVÁ, J., ČÍKOVÁ, Z., KELNAROVÁ, E. *První pomoc II.* 1. vyd. Praha: Grada, 2007.

MACHOVÁ, J., KUBÁTOVÁ, D. *Výchova ke zdraví.* 1. vyd. Praha: Grada, 2009.

NOVOTNÝ, I., HRUŠKA, M. *Biologie člověka.* 1. vyd. Praha: Fortuna, 1995.

STELZER, J., CHYTILOVÁ, L. *První pomoc pro každého.* 1. vyd. Praha: Grada, 2007.

Aj.

Didaktická:

viz otázka č. 1

Otázka č. 16

Oborová část: Obvazová technika (Význam obvazové techniky. Dělení obvazů podle materiálů. Způsoby obvazování při jednotlivých poranění.). Poranění hlavy (Anatomie hlavy. Příčiny poranění. Druhy poranění hlavy. Poranění obličeje.). Poranění páteře a míchy (Anatomie páteře. Příčiny poranění. Typy poranění.). Poranění hrudníku (Anatomie hrudníku. Poranění zavřená. Poranění otevřená.). Poranění břicha (Anatomie dutiny břišní. Zavřená poranění.). Zlomeniny kostí (Anatomie skeletu. Rozdělení zlomenin. Zlomeniny horní končetiny. Zlomeniny pánve a dolní končetiny. Poranění kloubů.).

Didaktická část: Zdravotník zotavovacích akcí (Kvalifikace. Pracovní náplň zdravotníka.). Didaktické pojetí výuky na témata obvazová technika, poranění hlavy, poranění páteře a míchy, poranění hrudníku, poranění břicha, zlomeniny kostí (Analýza výuky uvedených témat ve vztahu k druhům učení, teoriím učení a zákonům učení. Didaktická analýza učiva uvedených témat: formulace cílů-očekávaných výstupů, výukové strategie – organizační formy a metody, evaluace výuky – způsoby zjišťování efektivity výuky a hodnocení výsledků

žáků. Výuka uvedených témat v rámci mezipředmětových vztahů. Výuka uvedených témat v rámci osobnostní a sociální výchovy.).

Základní literatura:

Odborná:

KELNAROVÁ, J., TOUFAROVÁ, J., SEDLÁČKOVÁ, J., ČÍKOVÁ, Z. *První pomoc I.* 1. vyd. Praha: Grada, 2007.

KELNAROVÁ, J., TOUFAROVÁ, J., SEDLÁČKOVÁ, J., ČÍKOVÁ, Z., KELNAROVÁ, E. *První pomoc II.* 1. vyd. Praha: Grada, 2007.

MACHOVÁ, J., KUBÁTOVÁ, D. *Výchova ke zdraví.* 1. vyd. Praha: Grada, 2009.

NOVOTNÝ, I., HRUŠKA, M. *Biologie člověka.* 1. vyd. Praha: Fortuna, 1995.

STELZER, J., CHYTILOVÁ, L. *První pomoc pro každého.* 1. vyd. Praha: Grada, 2007.

Aj.

Didaktická:

viz otázka č. 1

Otázka č. 17

Oborová část: Ochrana člověka za mimořádných událostí (Druhy a příklady mimořádných událostí. Instituce a orgány odpovědné za integrovaný záchranný systém a ochranu obyvatelstva. Varovné signály. Evakuace. Ukrytí.). Živelné pohromy (Živelná pohroma – vymezení pojmu. Požáry. Povodně a zátopy. Sesuvy půdy. Atmosferické poruchy. Zemětřesení.). Havárie s účinkem nebezpečných látek (Účinky nebezpečných látek. Šíření nebezpečných látek při haváriích. Zásady chování obyvatelstva při haváriích s únikem nebezpečných látek.).

Didaktická část: Spolupráce školy se složkami záchranného integrovaného systému. Bezpečnost a ochrana zdraví žáků ve škole. Didaktické pojetí výuky na témata ochrana člověka za mimořádných událostí, živelné pohromy, havárie s účinkem nebezpečných látek (Analýza výuky uvedených témat ve vztahu k druhům učení, teoriím učení a zákonům učení. Didaktická analýza učiva uvedených témat: formulace cílů-očekávaných výstupů, výukové strategie – organizační formy a metody, evaluace výuky – způsoby zjišťování efektivity výuky a hodnocení výsledků žáků. Výuka uvedených témat v rámci mezipředmětových vztahů. Výuka uvedených témat v rámci osobnostní a sociální výchovy.).

Základní literatura:

Odborná:

MACHOVÁ, J., KUBÁTOVÁ, D. *Výchova ke zdraví.* 1. vyd. Praha: Grada, 2009.

MARTÍNEK, B., LINHART, P. (ed.) *Ochrana člověka za mimořádných událostí.* 1. vyd. Praha: MV, 2003.

Aj.

Didaktická:

viz otázka č. 1

Otázka č. 18

Oborová část: Náročná životní situace (Vymezení náročných životních situací. Stupně náročných životních situací. Techniky vyrovnávání s náročnými životními situacemi.). Frustrace a deprivace (Vymezení frustrace a deprivace.). Konflikty (Intrapersonální konflikty. Interpersonální konflikty.). Stres (Definování stresu. Příznaky stresu. Teorie stresu a distresu. Stadia stresu. Typy stresových situací. Zvládnání stresu.). Neurotické poruchy (Vymezení pojmu neuróza. Klinický obraz neurotických poruch. Klasifikace neurotických poruch.). Syndrom vyhoření (Vymezení pojmu. Příznaky vyhoření. Fáze vyhoření.).

Didaktická část: Prevence syndromu vyhoření u učitelů. Didaktické pojetí výuky na témata náročná životní situace, frustrace a deprivace, konflikty, stres, neurotické poruchy, syndrom vyhoření (Analýza výuky uvedených témat ve vztahu k druhům učení, teoriím učení a zákonům učení. Didaktická analýza učiva uvedených témat: formulace cílů-očekávaných výstupů, výukové strategie – organizační formy a metody, evaluace výuky – způsoby zjišťování efektivity výuky a hodnocení výsledků žáků. Výuka uvedených témat v rámci mezipředmětových vztahů. Výuka uvedených témat v rámci osobnostní a sociální výchovy.).

Základní literatura:

Odborná:

KŘIVOHLAVÝ, J. *Psychologie zdraví*. 1. vyd. Praha: Portál, 2001.

JIŘINCOVÁ, B., HOLEČEK, V., MIŇHOVÁ, J: *Vybrané kapitoly z psychologie zdraví*. 1. vyd. Plzeň: ZČU, 1996.

MACHOVÁ, J., KUBÁTOVÁ, D. *Výchova ke zdraví*. 1. vyd. Praha: Grada, 2009.

MIŇHOVÁ, J. *Psychopatologie pro právníky*. 1. vyd. Dobrá Voda: Aleš Čeněk, 1998.

Aj.

Didaktická:

viz otázka č. 1

Otázka č. 19

Oborová část: Relaxace (Význam a účinky relaxace. Podmínky efektivní relaxace.). Techniky relaxace (Jacobsonova technika progresivní relaxace. Schultzův autogenní trénink. Macháčova relaxačně-aktivační metoda. Mariščukův relaxační trénink.). Uvolňovací relaxační cvičení (Cvičení k odstranění psychického napětí. Cvičení působící na pohybový aparát. Cviky k uvolnění pocitů únavy.).

Didaktická část: Superlearning – učení bez stresu. Didaktické pojetí výuky na témata relaxace, techniky relaxace, uvolňovací relaxační techniky (Analýza výuky uvedených témat ve vztahu k druhům učení, teoriím učení a zákonům učení. Didaktická analýza učiva uvedených témat: formulace cílů-očekávaných výstupů, výukové strategie – organizační formy a metody, evaluace výuky – způsoby zjišťování efektivity výuky a hodnocení výsledků žáků. Výuka uvedených témat v rámci mezipředmětových vztahů. Výuka uvedených témat v rámci osobnostní a sociální výchovy.).

Základní literatura:

Odborná:

BLUMENFELD, L. *Velká kniha relaxace*. 1. vyd. Praha: Pragma, 1996.

LOKŠA, I., LOKŠA, J. *Pozornost, motivace, relaxace a tvořivost dětí ve škole*. 1.vyd. Praha: Portál, 1999.

MACHOVÁ, J., KUBÁTOVÁ, D. *Výchova ke zdraví*. 1. vyd. Praha: Grada, 2009.

Aj.

Didaktická:

viz otázka č. 1

Otázka č. 20

Oborová část: Životní prostředí (Životní prostředí a zdraví. Trvale udržitelný rozvoj jako způsob života.). Problémy ekologické (Problémy znečištění ovzduší. Znečištění vod. Ohrožení půdy a lesů. Odpady a jejich hromadění. Idea ozdravení planety.).

Didaktická část: Environmentální výchova (Charakteristika průřezového tématu. Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti. Tematické okruhy průřezového tématu.). Didaktické pojetí výuky na témata životní prostředí a problémy ekologické (Analýza výuky uvedených témat ve vztahu k druhům učení, teoriím učení a zákonům učení. Didaktická analýza učiva uvedených témat: formulace cílů-očekávaných výstupů, výukové strategie – organizační formy a metody, evaluace výuky – způsoby zjišťování efektivity výuky a hodnocení výsledků žáků. Výuka uvedených témat v rámci mezipředmětových vztahů. Výuka uvedených témat v rámci osobnostní a sociální výchovy.).

Základní literatura:

Odborná:

BERGER, J. *Základy biologie*. 1. vyd. Havlíčkův Brod: Nakladatelství Tobiáš, 1995.

JELÍNEK, J., ZICHÁČEK, V. *Biologie*. 1. vyd. Olomouc: Vydavatelství Olomouc, 2002.

MACHOVÁ, J., KUBÁTOVÁ, D. *Výchova ke zdraví*. 1. vyd. Praha: Grada, 2009.

Aj.

Didaktická:

viz otázka č. 1

Dr. M. Svoboda
studijní garant oboru